

ÅRSMELDING 2003



Norut  Samfunn

Innhold

Satsingsområder	3
Årsberetning 2003	3
Resultatregnskap	5
Balanse	5
Noter til årsregnskapet	6
Kontantstrømoppstilling	7
Revisjonsberetning	7
Høydepunkt i 2003	8
Publisering og formidling 2003	9
Organisasjon og eierstruktur	11

Satsingsområder

Forskningen ved Norut Samfunnsforskning AS skal bidra til innovasjon og fornyelse, og legge vekt på virksomhet av særlig betydning for Nord-Norge. Kunnskapsproduksjon og oppdragsforskning innenfor følgende to temaer prioriteres:

Forvaltning, innovasjon og utnyttning av naturressurser

I den nord-europeiske periferi er det stort behov for kunnskap om ressursforvaltning, planlegging, næringsdynamikk og regionale utviklingstendenser. Dynamikken i kystsonen representerer den største utfordringen, med problemstillinger knyttet til ressurser som marine arter, energi, utmark, kultur og miljø. Forskningsoppgaver på dette feltet er også knyttet til næringsstruktur og regional konkurransedyktighet; kunnskap og innovasjon.
Koordinator: Arild Buanes

Utvikling og mobilisering av menneskelige ressurser

Offentlig sektor og næringslivets situasjon preges av stadig nye utfordringer knyttet til større åpenhet i

økonomien og endring i rammebetingelser som følge av ideologiske endringer og tilpasninger til internasjonale regelverk. Globalisering, standardisering og sentralisering av økonomisk og politisk makt er samfunnsformende prosesser som utspiller seg samtidig med konstruksjon av lokal identitet, individualisering og fleksibel spesialisering. Endringer i nordnorsk samfunns- og identitetsutvikling må også forstås i lys av slike globale prosesser. Økt markedsliberalisering innebærer færre offentlige styrings- og reguleringsmuligheter, økt konkurranseutsetting og nye former for partnerskap på tvers av privat og offentlig sektor, regioner og forvaltningsnivåer. Denne utviklingen stiller endrede krav på alle felt - i utdanningssystemet, arbeidslivet, forvaltningen og til demokratisk deltakelse. Forskning på utvikling og mobilisering av menneskelige ressurser har som målsetting å bidra positivt til samfunnsutviklingen og styrke Nord-Norge som en aktiv premissleverandør for kunnskap om regionalutvikling i lys av globale endringsprosesser.
Koordinator: Ann Therese Lotherington

Årsberetning 2003

NORUT Samfunnsforskning as

Styre og ledelse

Styremedlemmer:	Varamedlemmer:
Nils Asbjørn Engstad (styreleder)	Irene Valstad Simonsen
Kjell Kolbeinsen	Vilgunn Gregusson
Turid Moldenæs	Sissel H Eriksen
Wiktor Sørensen	Arne-Wilhelm Theodorsen (til 15.05.03)
	Ola Valvaag (fra 15.05.03)
Arild Buanes	Ann Therese Lotherington

Lars Aage Rotvold, administrerende direktør
Det ble holdt 6 styremøter i 2003. Styret behandlet 43 saker.

Aksjonærforhold

NORUT Samfunnsforskning as er et heleid datterselskap til NORUT Gruppen as.

Virksomheten ved NORUT Samfunnsforskning as i 2003

Bedriften driver med samfunnsforskning fra kontor i Forskningsparken i Tromsø.

Samlet sett var 2003 et positivt år for oss. Vi gikk med overskudd og vi økte staben med flere forskere. Mye av økningen i forskerstaben kommer som en følge av målrettet jobbing for å få til et tett samarbeid med de samfunnsvitenskapelige miljøene ved Universitetet i Tromsø. Vi har pr. 31.12.03 tilsatt til sammen fire ll'ere fra Universitetet i Tromsø i strategiske stillinger hos oss. I løpet av 2004 vil flere bli tilsatt.

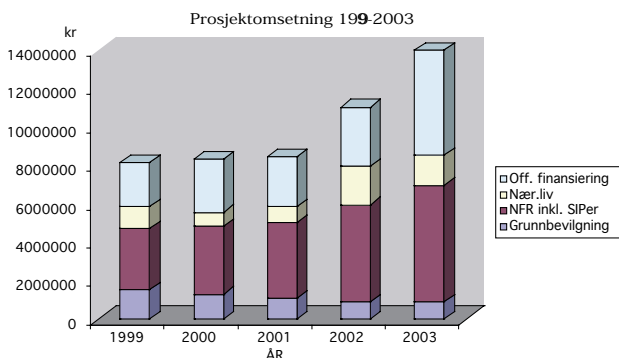
I tillegg har vi etablert et nært og godt samarbeid med Nasjonalt Senter for Telemedisin i Tromsø. Her har vi i fellesskap utviklet gode prosjekter som vi skal samarbeide om fremover. I lag med Telemedisin skal vi også utvikle et faglig fellesskap der samfunnsforskerne på Telemedisin kan lære fra samfunnsforskerne ved Norut og tilsatt. Dette samarbeidet blir særlig viktig i forbindelse med at

Telemedisin flytter inn i Forskningsparken fra sommeren 2004. En slik samlokalisering vil kunne gi positive faglige ringvirkninger.

Gjennom 2003 har NORUT Samfunnsforskning AS konsolidert de to forskningsgruppene "Forvaltning, innovasjon og utnyttning av naturressurser" og "Utvikling og mobilisering av menneskelige ressurser". Hver av gruppene ledes av en forskningskoordinator med hovedansvar for å samordne forskningsaktiviteten innenfor og på tvers av gruppene. Innenfor begge gruppene har prosjekttilgangen vært god. For gruppen "Utvikling og mobilisering av menneskelige ressurser" er det særlig prosjekter relatert til utdanning og helse som utgjør en betydelig del av veksten i prosjektporteføljen. Et av høydepunktene er prosjektet "Learning environment and cultural encounters in school: a study of parental involvement in lower secondary school." Prosjektet trekker fram elevers bakgrunn og hjemmemiljø som viktige faktorer for å forklare forskjeller i prestasjoner blant ungdomsskoleelever.

For gruppen "Forvaltning, innovasjon og utnyttning av naturressurser" markerer oppstarten av vårt nye strategiske instituttprogram; ("Building competence for multi-disciplinary research on natural resource management.") en erkennelse av at såvel ressursforvaltningen som forvaltningsforskningen i stadig større grad må stimulere til samarbeid mellom ulike fagtradisjoner - både innenfor samfunnsvitenskapene og i skjæringsfeltet mot naturvitenskapene. Gjennom fordypning i nyere tilnæringsmåter til naturressursforvaltning som praksis- og forskningsfelt skal programmet videreutvikle instituttets kompetanse innenfor dette feltet. I tillegg har vi utviklet en større prosjektportefølje innenfor reindrifts og utmarksforskning. Dette er et felt hvor vi tidligere bare har hatt sporadiske prosjekter, men som følge av nysatsning har vi fra og med 2003 fått etablert en spennende portefølje av 3-4 årige prosjekter som fokuserer samisk reindrift fra ulike innfallsvinkler.

Fordelingen av prosjektinntekter og grunnbevilgning har de siste årene vært som følger:



Som vi ser av figuren har vi hatt en liten nedgang i prosjekter finansiert gjennom næringslivet. Imidlertid er andelen prosjekter mot næringslivet betraktelig høyere da både VS2010 og vårt strategiske instituttprogram "Innovation Coastal Futures" er næringsrettede.

Personale og arbeidsmiljø

Bedriften har et godt arbeidsmiljø, og virksomheten forurenser ikke det ytre miljøet.

Sykefravær av den totale arbeidstiden i 2003 var på 6,7%. Av dette utgjorde barns sykdom 0,8%. Langtidssykemeldinger utgjorde 5,0% hvorav 2,3% var knyttet opp mot svangerskapspermisjoner. Det har ikke vært personskader og materielle skader. Det legges vekt på tiltak for å forebygge og følge opp eventuelle belastningsskader.

Selskapet har i løpet av året disponert 4 barnehageplasser for ansattes barn.

Per 31.12.03 hadde NORUT Samfunnsforskning as 25 ansatte. Av disse var fem ansatt i bistilling som seniorforsker/professor II. Det ble tilsatt en seniorforsker i fast stilling. En forsker og en forskningsassistent ble tilsatt i midlertidige stillinger på prosjekt. En forsker hadde et halvt års permisjon i utlandet.

Det ble i 2003 utført totalt 19,6 årsverk ved NORUT Samfunnsforskning, hvorav 2,9 årsverk er administrative. Forskningsinnsatsen utgjorde 16,7 forskerårsverk (inkl. stipendiater) mot 14,1 forskerårsverk i 2002.

Likestilling

Bedriften har god kjønnsbalanse blant de ansatte. Det er ikke gjennomført spesielle tiltak med tanke på likestilling i 2003. Ved utgangen av året var det ansatt 13 kvinner og 12 menn. Til sammenligning var det ansatt 11 kvinner og 12 menn ved utgangen av 2002.

Økonomi og regnskap

Det ble et positivt årsresultat for NORUT Samfunnsforskning as i 2003 på kr 203 202,-. Driftsresultatet utgjorde kr 102 679,-. Årets overskudd tilføres egenkapitalen. Selskapet har en uavklart sak om merverdiavgift på forskningstjenester. Det er redegjort grundig for saken i notene til regnskapet (nr. 11). Styret håpet på avklaring fra Finansdepartementet før generalforsamlingen. Denne kom imidlertid ikke. Signalene går ut på en avgjørelse før sommerferien. Styret tolker de foreløpige signaler slik at det vil bli ytet hel eller delvis kompensasjon gitt at avgjørelsen skulle gå i selskapets disfavør. Styret har derfor ikke avsatt midler til dekning av eventuell tilbakebetaling av moms for 2003. Beslutningen om dette er tatt i samråd med Norut Gruppen.

NORUT Samfunnsforskning hadde ved utgangen av året kundefordringer på vel 2,8 mill kr. Opparbeidede inntekter som ikke er fakturert var på kr 1,722.988,-. Grunnbevilgningen for 2003 var på 0,9 mill kr. Dette er likt fjorårets bevilgning. I tillegg til SIP midlene som utgjorde kr. 1.519.000 (i 2002 kr. 894.000) så ga dette en samlet basisbevilgning for selskapet på 17,3% som er 1,3 % høyere enn 2002. Med tillegg av andre av Forskningsrådets programmet og prosjekt er finansieringen fra Forskningsrådet likevel samlet på 49,8%.

Selskapet har også i 2003 forbedret rutinene for å følge utviklingen av økonomien på prosjekt og for selskapet som helhet slik at korrigerende tiltak kan, om nødvendig, iverksettes. Dette er viktig for å ivareta muligheten til effektiv kapasitetsstyring.

Ved årsskiftet 2003/2004 hadde NORUT Samfunnsforskning en egenkapitalandel på 42%. Dette er en nedgang fra fjoråret på 6%.

Selskapets likviditetssituasjon er tilfredsstillende. Likviditetsbeholdningen per 31.12.03 var kr 2 498 957,-. Dette dekker 45% av selskapets kortsiktige gjeld ved utgangen av året. For øvrig vises det til kontantstrømoppstillingen.

Fortsatt drift

Årsregnskapet for 2003 er satt opp under forutsetning om fortsatt drift. Til grunn for antagelsen ligger en vurdering av ordretilgangen, som til dels består av langsiktige prosjekter, samt selskapets kompetanse på områder som jevnlig evalueres og etterprøves. Bedriften har en sunn økonomisk og finansiell stilling.

Samlet sett er NORUT Samfunnsforskning AS inne i en positiv utvikling. Arbeidsmiljøet er godt, prosjekttilgangen er god og vi tilsetter flere forskere i 2004.

Nils A. Engstad
Nils A. Engstad
Styreleder

Kjell Kolbeinsen
Kjell Kolbeinsen
Styremedlem

Arild Buanes
Arild Buanes
Styremedlem

Tromsø; 21.06.2004

Wiktor Sørensen
Wiktor Sørensen
Styremedlem

Turid Moldenæs
Turid Moldenæs
Styremedlem

Lars Aage Rotvold
Lars Aage Rotvold
Adm.dir.

RESULTATREGNSKAP 2003

	Note	2003	2002
Brutto driftsinntekter:			
Grunnbevilgning	(8)	900000	900000
Strategiske instituttprogrammer (SIP)	(8)	1519445	893991
Prosjektinntekter inkl.stip.innt.	(8)	11579478	9248893
Øvrige inntekter		746982	769109
Brutto driftsinntekter		14745905	11811993

Direkte prosjektkostnader:			
Prosjektkostnader		2543454	1451817
Sum prosjektkostnader		2543454	1451817

Netto driftsinntekter 12202451 10360176

Driftskostnader:			
Lønn og sosiale kostnader	(5,6)	9009202	7406515
Øvrige driftskostnader inkl.avsetn.mva.2002	(11)	2580809	2557311
Tap på fordringer	(2)	0	95778
Ordinære avskrivninger	(1)	176901	218806
Konsernavgift		332860	286316
Sum driftskostnader		12099772	10564726

Driftsresultat 102679 -204550

Finansinntekter og finanskostnader:			
Finansinntekter		102998	103593
Finanskostnader		2475	2279
Resultat av finansposter		100523	101314

Ekstraord.finansinntekter			
Resultat av ekstraordinære finansposter		0	0

Årets overskudd/underskudd 203202 -103236

Oppskrivninger og overføringer			
Overføring fra kompetansehevingsfondet	(4)		-103236
Overføring til (fra) annen egenkapital		203202	
Sum disponeringer		203202	-103236

BALANSE PR 31.12.03

	Note	2003	2002
EIENDELER			
Anleggsmidler			
Varige driftsmidler			
Inventar og utstyr	(1)	368757	491296
Finansielle anleggsmidler			
Aksjer og andeler	(9)	159000	159000
Pensjonsmidler	(5)	1743707	1361123
Sum anleggsmidler		2271464	2011419

Omløpsmidler			
Fordringer			
Kundefordringer	(2)	2775905	4077009
Konsernfordringer		60998	8398
Periodiserte inntekter prosjekter	(2)	1722988	210330
Andre fordringer	(2)	240321	317977
Bankinnskudd			
Betalingsmidler	(7)	2498957	1339907
Sum omløpsmidler		7299169	5953621

Sum eiendeler 9570633 7965040

EGENKAPITAL OG GJELD

Innskutt egenkapital			
Aksjekapital (20000 aksjer a kr. 100,-)	(3,10)	2000000	2000000
Opptjent egenkapital			
Annen egenkapital	(10,11)	1746679	1543476
Kompetansehevingsfond	(4,10)	269394	269394
Sum egenkapital		4016073	3812870

Kortsiktig gjeld			
Leverandørgjeld m.v.		688246	1179559
Gjeld til konsernselskap		215750	345632
Offentlige trekk og avgifter		641088	588734
Feriepenger oa. pål.kostn.	(11)	1716711	1113294
Forskuddsbetalte inntekter		2252765	884951
Risikofond		40000	40000
Sum kortsiktig gjeld		5554560	4152170

Sum gjeld og egenkapital 9570633 7965040

Nils A. Engstad

Nils A. Engstad
Styreleder

Tromsø; 21.06.2004

Wiktor Sørensen
Styremedlem

Kjell Kolbeinsen
Kjell Kolbeinsen
Styremedlem

Turid Moldenæs
Turid Moldenæs
Styremedlem

Arild Buanes
Arild Buanes
Styremedlem

Lars Aage Rotvold
Lars Aage Rotvold
Adm.dir.

Noter til årsregnskapet for NORUT Samfunnsforskning as 2003

Regnskapsprinsipper

Årsregnskapet er satt opp i samsvar med regnskapslov og god regnskapspraksis.

Tidspunkt for inntektsføring

Inntektsføring på prosjektene skjer i takt med fremdriften av prosjektene. Verdien av prosjekter under utførelse pr. 31.12. er vurdert til utlegg som kan videreføres, samt medgått tid til godkjent utførelsesgrad. Utførelsesgradene gir dekning til direkte lønn, sosiale kostnader og indirekte administrasjons- og driftskostnader.

Pr. 31.12. vurderes også gjestående arbeid for å slutføre prosjektene (lønn, direkte kostnader og indirekte administrasjons- og driftskostnader). Når vurderingen viser at prosjektet vil gå med tap, gjøres det avsetning for hele det forventede tapet uavhengig av fullføringsgraden.

Utført ikke fakturert arbeid vises i balansen som kortsiktig fordring. A-konto betalinger og forskudd som er mottatt fra kundene, hvor fakturering overstiger utført arbeid, vises i balansen som forskuddbetalte inntekter under kortsiktig gjeld.

Avsetning til risikofond

For avsluttede prosjekter pr. 31.12. avsettes midler til å møte uforutsette kostnader ved fullføring av prosjektet.

Forordringer

Kundefordringer og andre forordringer er oppført i balansen til pålydende etter fradrag for avsetning til forventet tap. Avsetning til tap gjøres på grunnlag av individuelle vurderinger av de enkelte forordringene.

Valuta

Pengeposter i utenlandsk valuta er vurdert etter kursen ved regnskapsårets slutt.

Aksjer (anleggsmidler)

Aksjer som er oppført i regnskapet som anleggsmidler, er oppført i regnskapet til kostpris. I de tilfeller der den virkelige verdien er lavere enn kostprisen og dette ikke er forbigående, er det foretatt nedskrivning.

Varige driftsmidler og avskrivninger

Spørsmålet om utgiftsføring eller aktivisering av anskaffede driftsmidler avgjøres ut fra sammenstilte regnskapsprinsipper. Dette innebærer at driftsmidler som man enten:

- 1) anskaffer ved eksterne prosjektbevilgninger, eller
- 2) mottar øremerkede tilskudd til

skal utgiftsføres i samme år som tilskuddet/bevilgningen inntektsføres. Disse anskaffelsene utgiftsføres under *Direkte prosjektkostnader* i resultatregnskapet.

Andre anskaffelser blir aktivert og avskrevet lineært over det antall år som driftsmidlet forventes å generere inntekter. Avskrivningsgradene er gjengitt i avskrivningstabell i egen note.

Dersom man mottar øremerket investeringsstilskudd til årets anskaffelser, blir tilskuddet regnskapsført etter bruttoprinsipp, hvis forutsetningene i «Foreløpig norsk standard om offentlige tilskudd» er til stede. Ved bruttopføring bokføres eiendelen til brutto anskaffelseskost uavhengig av tilskuddet, og avskrives over den økonomiske levetiden. Tilskuddet behandles som utsatt inntektsføring og periodiseres som en korreksjonspost til avskrivningene i takt med avskrivningsperioden.

Driftsmidler med kostpris under kr 15 000,- eller forventet økonomisk levetid på 3 år eller mindre, utgiftsføres i anskaffelsesåret under *Øvrige driftskostnader*.

Pensjoner

Regnskapsføringen av pensjonskostnader skjer i samsvar med norsk regnskapsstandard for pensjonskostnader.

Selskaps pensjonsforpliktelser overfor sine ansatte er dekket gjennom kollektiv pensjonsordning. Ordningen er en ytelsesplan, som betyr at selskapet har det økonomiske ansvaret for pensjonsytelsen. Lineær opptjening og forventet sluttlønn er lagt til grunn som opptjeningsgrunnlag.

Ved verdsettelsen av pensjonsmidler og pensjonsforpliktelser er det benyttet estimert verdi ved regnskapsavslutningen. De estimerte verdiene korrigeres hvert år i samsvar med beregning foretatt av aktuar. For sikrede pensjoner kostnadsføres arbeidsgiveravgiften basert på innbetalt pensjonspremie.

Skatt

Selskapet er ikke skattepliktig.

Note 1: Varige driftsmidler (Alle tall i 1000)

Varige driftsmidler	Innredning/ inventar	Utstyr	Sum varige driftsmidler
Anskaffelseskost pr. 01.01.03	764	2852	3616
Tilgang kjøpte driftsmidler	14	40	54
Avgang solgte driftsmidler			
Anskaffelseskost pr. 31.12.03	778	2892	3670
Akkumulerte avskrivninger pr. 31.12.03	609	2692	3301
Bokført verdi pr. 31.12.03	169	200	369
Årets avskrivninger	63	114	177
Avskrivningsgrad	10-20%	25 %	

Selskapet benytter lineære avskrivninger for alle varige driftsmidler.

Note 2: Kortsiktige fordringer (Alle tall i 1000)

Kundefordringer	311203	311202
Kundefordringer til pålydende	2776	4077
Avsetninger til mulige tap	0	0
Kundefordringer i balansen	2776	4077

Tap på fordringer

Avsetning for tap	0	0
Konstaterte tap	0	96
Kostnadsførte tap på fordringer	0	96

Andre kortsiktige fordringer

Utført, ikke fakturert arbeid	1723	210
Forskuddsbet.kostnader	66	219
Lønns- og reiseoverskudd	151	99
Påløpne inntekter	24	0
Period.inntekter oa.korts.fordringer i bal.	1964	528

Note 3: Aksjekapital

Aksjekapitalen består av:	Antall	Pålydende	Bokført
Aksjer	20000	100	2000000
Sum	20000		2000000

Selskapet er heleid av morselskapet NORUT Gruppen as.

Note 4: Avsetning til kompetansehevingfond

Det er avsatt totalt kr 269 394,- til kompetansehevingfondet. Fondet er tenkt brukt til samarbeidstiltak med Universitetet i Tromsø.

Note 5: Pensjoner (Alle tall i 1000)

Selskapet har kollektiv pensjonsavtale som omfatter i alt 18 personer. Ordningen gir rett til definerte fremtidige ytelser. Disse er i hovedsak avhengig av antall opptjeningsår, lønnsnivå ved oppnådd pensjonsalder og størrelsen på ytelsene fra folketrygden. Forpliktelsen er dekket gjennom et forsikringselskap ("sikret").

Årets pensjonskostnad

	2003	2002
Nåverdi av årets pensjonsopptjening	532	375
Rentekostnad på pensjonsforpliktelsen	173	122
Avkastning på pensjonsmidler	(257)	(221)
Resultatførte estimatendringer	101	32
Netto pensjonskostnad ekskl. arb.g.avg.	549	308
Resultatført arb.g.avg.		19
Netto pensjonskostnad inkl. arb.g.avg.	549	327
I tillegg kostnadsført adm.gebyr	56	46

Betalt pensjonspremie	989	446
Lønnsrett for å delfinansiere pensj.avtalen	148	115

Netto pensjonsmidler (-forpliktelse)

	(3185)	(2247)
Påløpne pensjonsforpliktelser 31.12	3874	3076
Pensjonsmidler (til markedsverdi) 31.12	1054	532
Ikke resultatførte estimatendringer 31.12 (tap)	0	0
Periodisert arbeidsgiveravgift 31.12	1743	1361
Nto.pensj.midl.(-forpl.) i regnskapet 31.12	1743	1361

Spesifikasjon estimatavvik pensjonsmidler

	206	705
Faktisk verdi 01.01.2003	1361	1269
Estimert verdi 31.12.2002	-1155	-564
Avvik	101	32
Herav kostnadsført i 2003	1054	532
Rest estimatavvik 31.12.2003 (til seinere kostn.føring)		

Økonomiske forutsetninger

Diskonteringsrente	7 %
Forventet avkastning på fondsmidler	8 %
Forventet lønnsregulering	3 %
Forventet pensjonsregulering og G-regulering	2 %
Forventet turnover	6 %
Forventet AFP-uttakstilbøyelighet	0 %

Note 6: Lønnskostnader, antall ansatte, godtgjørelser (Alle tall i 1000)

	2003	2002
Lønnskostnader	7845	6645
Lønninger	505	379
Arbeidsgiveravgift	554	321
Pensjon- og gruppepliv	105	62
Andre ytelser	9009	7407

Gjennomsnittlig antall ansatte i løpet av regnskapsåret har vært 19,7 ansatte.

Ytelser til ledende personer	Daglig	Styret
Lønn	544	120
Pensjonsutgifter	55	
Annenn godtgjørelse		
Det er ikke gitt lån/sikkerhetsstillelse til daglig leder, styreformann eller andre nærstående parter.		

Revisor

Kostnadsført revisjonshonorar for 2003 utgjør kr 36 000,- eks.mva. . I tillegg kommer honorar for andre tjenester med kr 48 619,- eks.mva.

Note 7: Bankinnskudd

Beholdningen av kontanter ved periodens slutt fremgår av kontantstrømanalysen. Av innestående på bank er kr 531 550,- bundne skattetrekksmidler.

Note 8: Enkelttransaksjoner (Alle tall i 1000)

Selskapet har betydelige inntekter fra Norges Forskningsråd. De største enkeltpostene er:	2003	2002
Grunnbevilgning og Strategiske instituttprogrammer (SIP)		
fra Norges Forskningsråd	2419	1794
Prosjektinntekter Norges Forskningsråd inkl.stip.innt.	4544	4248
Sum store enkelttransaksjoner	6963	6042

Note 9: Andre aksjer og andeler (Alle tall i 1000)

Selskaps navn	Kostpris pr Aksje/andel	Selskaps aksjekapital	Antall Aksjer	Pålydende til sammen	Verdi i balansen
<i>Aksjer</i>					
Norrøna barnehage	2		3		6
<i>Andeler</i>					
Norrøna barnehage	17		9		153
Sum aksjer og andeler			12		159

Note 10: Egenkapital

	Aksjekapital	Kompetanse- hevingfond	Annenn egenkapital	Sum
Pr.01.01.03	2 000 000	269 394	1 543 476	3 812 870
Årets resultat	203 202		203 202	203 202
Egenkapital pr. 31.12.03	2 000 000	269 394	1 746 679	4 016 073

Note 11: Usikker forpliktelse vedr. merverdiavgift

Det ble innført merverdiavgift på forskningstjenester fra 01.07.01. Dette medførte at forskningsinstitusjoner får fullt fradrag for inngående mva på sine anskaffelser. NORUT-konsernet gav i brev av 13.07.01 til Troms Fylkeskatteskattkontor en bred redegjørelse for hvordan konsernet oppfattet og ville praktisere de nye reglene. I svar av 10.09.01 tok Fylkeskatteskattkontoret dette til etterretning. Den 22.04.02 fatter imidlertid Finansdepartementet et vedtak vedrørende en annen forskningsinstitusjon som synes å forutsette at man ikke har fradrag for inngående mva på anskaffelser til forskning finansiert med offentlige tilskudd. Da dette bryter med vår lovforståelse og praktisering av reglene, tok konsernet spørsmålet opp med Finansdepartementet i brev av 22.10.02 om dette vedtaket fikk noen konsekvenser for vår virksomhet. Saken har vært behandlet i Skattedirektoratet og på "politisk plan" uten at vi er kjent med resultatet. Til tross for mange purringer har det ikke vært mulig å få vite noe om utfallet før årsoppgjøret nå må fastsettes etter aksjelovens frister. De siste ukene har Finansdepartementet vært opptatt med å gjøre økonomiske beregninger, for saken igjen skal opp på "politisk plan". Dette kan tyde på at man utreder kompensasjonsordninger.

Vi har foretatt en estimering av konsekvensen av at vi legger Finansdepartementets syn i brevet av 22.04.02 til grunn for fradragføringen av mva i vår virksomhet. Vi presiserer at det på det nåværende stadium ikke har latt seg gjøre å foreta en eksakt beregning, fordi dette krever at mva-behandlingen på hvert enkelt forskningsprosjekt gjennomgås på nytt. Det er også uklartheter om hvordan Finansdepartementets oppfatning skal praktiseres. Våre beregninger viser følgende estimat på for mye fradragført inngående mva:

2003:	0,3 mill kr
2002:	0,2 mill kr
Tilsammen	0,5 mill kr

Dette er et estimat på "worst case". I tillegg kommer renter på 15 % p.a.

Vår vurdering av den foreliggende situasjon er at det er sannsynlighetsovervekt for at vi enten får medhold i vår lovforståelse (altså ingen etterberegning) eller at det blir gitt full eller delvis kompensasjon for eventuell etterberegning. I den nåværende situasjon finner vi det følgende ikke mulig å lage et pålitelig estimat for forpliktelsen. Det er derfor ikke gjort noen avsetning for mulig etterberegning i regnskapet for 2003. Men avsetningen som ble gjort i regnskapet for 2002 (kr.0,06 mill kr.) - ut fra en annen sannsynlighetsvurdering av mulige utfall i saken, står fortsatt avsatt i balansen.

KONTANTSTRØMOPPSTILLING

	2003	2002
<i>Kontantstrømmer fra operasjonelle aktiviteter</i>		
Resultat før skattekostnad	203 202	(103 236)
Ordinære avskrivninger	176 901	218 806
Endring i kunde- og konsernfordringer	1 248 504	(519 902)
Endring i vareleverandør- og konserngjeld	(621 195)	(831 784)
Endring i andre tidsavgrensingsposter	588 583	324 813
Endring balanseførte pensjoner	(382 584)	(73 092)
Netto kontantstrøm fra operasjonelle aktiviteter	1 213 411	(984 395)
<i>Kontantstrøm fra investeringsaktiviteter</i>		
Utbetalinger ved kjøp av varige driftsmidler	(54 362)	(105 439)
Netto kontantstrøm fra investeringsaktiviteter	(54 362)	(105 439)
Netto kontantstrøm for perioden	1 159 049	(1 089 834)
Bankinnskudd ved periodens begynnelse	1 339 907	2 429 741
Kontanter og kontantekvivalenter ved periodens slutt	2 498 956	1 339 907

PRICEWATERHOUSECOOPERS 

PricewaterhouseCoopers DA
Postboks 6128
9291 Tromsø
Telefon 02316

Til generalforsamlingen i NORUT Samfunnsforskning AS

Revisjonsberetning for 2003

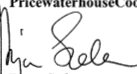
Vi har revidert årsregnskapet for NORUT Samfunnsforskning AS for regnskapsåret 2003, som viser et overskudd på kr 203 202. Vi har også revidert opplysningene i årsberetningen om årsregnskapet, forutsetningen om fortsatt drift og forslaget til anvendelse av overskuddet. Årsregnskapet består av resultatregnskap, balanse, kontantstrømoppstilling og noteopplysninger. Årsregnskapet og årsberetningen er avgitt av selskapets styre og daglig leder. Vår oppgave er å uttale oss om årsregnskapet og øvrige forhold i henhold til revisorlovens krav.

Vi har utført revisjonen i samsvar med revisorloven og norsk god revisjonsskikk. God revisjonsskikk krever at vi planlegger og utfører revisjonen for å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon. Revisjon omfatter kontroll av utvalgte deler av materialet som underbygger informasjonen i årsregnskapet, vurdering av de benyttede regnskapsprinsipper og vesentlige regnskapsestimater, samt vurdering av innholdet i og presentasjonen av årsregnskapet. I den grad det følger av god revisjonsskikk, omfatter revisjon også en gjennomgåelse av selskapets fornuftsforvaltning og regnskaps- og intern kontroll-systemer. Vi mener at vår revisjon gir et forsvarlig grunnlag for vår uttalelse.

Vi mener at

- årsregnskapet er avgitt i samsvar med lov og forskrifter og gir et uttrykk for selskapets økonomiske stilling 31. desember 2003 og for resultatet og kontantstrømmene i regnskapsåret i overensstemmelse med norsk god regnskapsskikk
- ledelsen har oppfylt sin plikt til å sørge for ordentlig og oversiktlig registrering og dokumentasjon av regnskapsopplysninger i samsvar med norsk lov og god regnskapsskikk
- opplysningene i årsberetningen om årsregnskapet, forutsetningen om fortsatt drift og forslaget til anvendelse av overskuddet er konsistente med årsregnskapet og er i samsvar med lov og forskrifter.

Tromsø, 21. juni 2004
PricewaterhouseCoopers DA


Bjørn Sælen
Statsautorisert revisor

Kontorer: Oslo Arendal Bergen Drammen Fredrikstad Førde Hamar Kristiansund Mo i Rana Molde Målsøy Stavanger Tromsø Trondheim Tonsberg Ålesund
PricewaterhouseCoopers navnet refererer til individuelle medlemsfirmaer tilknyttet den verdensomspennende PricewaterhouseCoopers organisasjonen
Medlemmer av Den norske Revisorforening | Foretaksregisteret: NO 933 922 847
www.pwc.no

Høydepunkter 2003

Som høydepunkter velger vi å presentere prosjektet "Learning and cultural encounters in school: A study of parental involvement in lower secondary school". Dette prosjektet markerer vår satsing innenfor området "Utvikling og mobilisering av menneskelige ressurser. I tillegg vil som andre høydepunkt synliggjøre vår samlede satsing på reindrifts og utmarksforskning gjennom å presentere til sammen fire prosjekter. Alle disse er viktige prosjekter innenfor området "Forvaltning, innovasjon og utnyttning av naturressurser".

"LEARNING ENVIRONMENT AND CULTURAL ENCOUNTERS IN SCHOOL: A STUDY OF PARENTAL INVOLVEMENT IN LOWER SECONDARY SCHOOL."

Nasjonal og internasjonal forskning viser at norske skoler oppnår middelmådige til dårlige resultater på flere mål på skolekvalitet. Forskjellene mellom norske skoleelever er større enn i de fleste sammenlignbare land, mange elever har lavt kunnskapsnivå og læringsmiljøene i norske skoler er blant de svakest i OECD når det gjelder uro i klasserommene og mangel på motivasjon og disiplin blant elevene. Problemene er spesielt store på ungdomstrinnet. Til tross for at det bevilges mer penger til det norske utdanningssystemet enn det som er tilfelle i de fleste andre land i verden, er lave økonomiske bevilgninger til utdanning en faktor som ofte trekkes fram for å forklare de lave prestasjonene blant norske skoleelever. Forskning viser imidlertid at når ressursnivået inn i utdanningssystemet har nådd et visst nivå, vil en økning i ressurser ikke påvirke akademiske prestasjoner, og det er heller ingen sammenheng mellom forskjeller i ressurser blant norske skoler og elevprestasjoner.

I dette prosjektet trekker vi fram elevers bakgrunn og hjemmemiljø som viktige faktorer for å forklare forskjeller i prestasjoner blant ungdomsskoleelever. Et støttende miljø utenfor skolen kan bidra til å forbedre kvaliteten på den læring som foregår innenfor skolen, og foreldreinvolvering er en spesielt viktig faktor i denne sammenhengen. Graden og kvaliteten av foreldreinvolvering varierer imidlertid mellom forskjellige foreldregrupper, og i dette prosjektet søker vi kunnskap om forskjeller i foreldreinvolvering blant forskjellige grupper av foreldre: Hvilke forskjeller finnes det og hvordan kan de forklares? Gjennom å forstå de møtene som finner sted innenfor utdanningssystemet mellom skolen og foreldre med ulike former for sosial og kulturell kapital som kulturelle møter, søker vi å oppnå kunnskap om hvordan foreldreinvolvering kan virke som et verktøy for å forbedre skolene, læringsmiljø og elevers prestasjoner.

Prosjektet er satt sammen av 4 del-prosjekter hvor følgende problemstillinger tas opp:

- 1) Undersøke forholdet mellom foreldreinvolvering og foreldres sosiale og kulturelle kapital.
- 2) Undersøke foreldreinvolvering blant minoritetsforeldre (doktorgradsprosjekt).
- 3) Undersøke foreldres syn på kunnskap og læring.
- 4) Undersøke fedres involvering i skolen.

Survey, intervjuer, dokumentstudier og deltakende observasjon vil bli brukt i studien. Informantene er niendeklassinger, foreldre, klassestyre og rektorer. Det empiriske nedslagsfeltet er det norske utdanningssystemet, men studien vil bli relatert til tilsvarende forskning i Danmark og USA gjennom etablert forskningssamarbeid med Danmarks Pædagogiske Universitet, Temple University i Philadelphia, USA og Center on School, Family and Community Partnerships ved Johns Hopkins University i Baltimore, USA.

Prosjektet skal gjennomføres i perioden november 2003 til desember 2006.

REINDRIFTS- OG UTMARKSFORSKNING

Dette er et felt hvor vi tidligere bare har hatt sporadiske prosjekter, men som følge av nysatsning har vi fra og med 2003 fått etablert en spennende portefølje av 3-4 årige prosjekter som fokuserer samisk reindrift fra ulike innfallsvinkler. Fra høsten 2002 fikk vi i gang det 4-årige EU-prosjektet "*Landscape Development, Biodiversity and Co-operative Livestock Systems in Europe*" (LACOPE), se www.lacope.net. LACOPE utforsker mulighetene for nyorientering i landbruks- og naturvernpolitikken. Prosjektet er tverrfaglig. Grunnhypotesen er at husdyrbeiting holder landskapet åpent og bidrar til å øke biodiversiteten. Det bygger på at den beste organisasjonsformen for beitinga synes å være kollektive beitesystemer med lokale tradisjoner. En sentral problemstilling blir hvordan disse kan forbli bærekraftige. Prosjektet har 14 partnere i 8 land. Vårt delprosjekt studerer nordsamisk reindrift langs akse Kiruna-Kautokeino, dvs. i både Norge, Sverige og Finland. Her samarbeider vi med NORUT IT, Umeå Universitet og Nordisk Samisk Institutt (NSI).

I 2003 startet vi to 3-årige samarbeidsprosjekter. Det ene er NFR-prosjektet "*Institusjonell endring i utmarka: Konfliktlinjer, forvaltningssystemer og rettferdighet*". Dette prosjektet går i regi av Utforsk, se www.utforsk.net, et nettverkssamarbeid med to andre regionale institutter, Nord-Trøndelagsforskning (Steinkjer) og Østlandsforskning (Lillehammer). Vi tar utgangspunkt i at rettssituasjonen for betydelige deler av utmarka i Norge er uklart/omstridt. Pågående diskurser (Samerettsutvalget, Fjellovens virkeområde, revideringen av PBL) og ytre press (kommersialisering, internasjonale og nasjonale miljøkrav) gjør at framtida synes usikker for lokale interesser. Prosjektet fokuserer på grunnleggende institusjonelle forhold og det filosofiske grunnlaget for rettferdighet, både proseduralt og distributivt. Det teoretiske grunnlaget søker vi i en flerdisiplinær tilnærming med utgangspunkt i allmenningsteori og teori om lokal rettferdighet. Basert på teoretiske studier foretas en komparativ analyse mellom 2 landsdeler med fokus på lokale studieområder med konflikter i forvaltning av utmarksarealer ved både kvalitative og komparative metoder.

Det andre, "*Reindriftsforvaltning, rettigheter og arealkonflikter*", er et samarbeidsprosjekt med Norges Landbrukshøgskole finansiert av Reindriftens utviklingsfond. Prosjektet er en studie av diskursen om reindriftsforvaltningen i Norge og Sverige og av arealkonflikter mellom reindrifta og andre utmarksbrukere i Midt-Norge og Mitt-Sverige i perioden 1980-2000. Forvaltningsdelen av prosjektet studerer utredninger og aktører knyttet til reindriftsnæringen og ulike myndighetsorganer i begge land og hvordan disse forholder seg til ulike prinsipper for policyutforming og forvaltningsorganisering. Areakonfliktdelen av prosjektet studerer og sammenlikner arealkonflikter i sør-samisk område i begge land. Problemstillingen her er å undersøke de mekanismer som fører til at det relativt sett er færre og mindre alvorlige konflikter mellom reindrifta og andre arealbrukere i Nord-Trøndelag og Nord-Jämtland enn i Røros-området og Härjedalen. Vi baserer oss både på historisk materiale, domsmateriale og dybdestudier av enkeltsaker.

I 2003 fikk også et konsortium ledet av NORUT IT et 5-årig klimaeffektprosjekt fra NFR "*Phenology as an indicator of climate change*", se www.itek.norut.no/projects/phenology/. Vi deltar med et 4-årig post-doc prosjekt som går på halv tid og starter i 2004. Post-doc-stipendiaten skal arbeide med bio-økonomisk modellering av reinbeiter og søke å utvikle regionale modeller for hvordan reinbeiter kan tenkes påvirket av klimaendringer. Mot slutten av prosjektet skal vi i tillegg gjennomføre analyser av potensielle samfunnsmessige virkninger av de direkte klimaeffektene.

Sett under ett dekker disse prosjektene et vidt felt både empirisk og teoretisk og representerer også et utstrakt nettverkssamarbeid. Vi anser at vi nå har etablert et godt grunnlag for å utvikle reindrifts- og utmarksforskning som et nytt støttepunkt i NORUT Samfunns samlede forskningsstrategi.

Publisering og formidling 2003

Artikler i internasjonale vitenskapelige tidsskrifter med referee

Eide, Arne, Skjold, Frode, Olsen, Frank and Flaaten, Ola: "Harvest Functions: The Norwegian Bottom Trawl Cod Fisheries", in *Marine Resource Economics*, Vol. 18., 2003.

Kapitler eller artikler i bøker, lærebøker, konferanserapporter (proceedings), fagtidsskrifter

Buanes, Arild, Jentoft, Svein, Karlsen, Geir Runar, Maurstad, Anita and Søreng, Siri: "In whose interest? An exploratory study of stakeholder salience in coastal zone planning in Norwegian municipalities", paper presentert på konferansen *Rights and Duties in the Coastal Zone*, 12-14 June 2003, Stockholm. (<http://www.beijer.kva.se/conference2003/Buanes.pdf>)

Finstad, Bjørn-Petter: "Magnus Andersen - Hovedavtalens far og EF-kampens taper", i Tande, Thorvald (red.): *Uriaspøst ved kongens bord - Norske fiskeriministre 1946-2004*, Norsk fiskerinæring 2003.

Finstad, Bjørn-Petter: "Trygve Olsen - Snurperederen som skiftet parti", i Tande, Thorvald (red.): *Uriaspøst ved kongens bord - Norske fiskeriministre 1946-2004*, Norsk fiskerinæring 2003.

Finstad, Bjørn-Petter: "Eivind Reiten - En fiskeripolitisk parentes", i Tande, Thorvald (red.): *Uriaspøst ved kongens bord - Norske fiskeriministre 1946-2004*, Norsk fiskerinæring 2003.

Finstad, Bjørn-Petter: "Bjarne Mørk-Eidem - Fiskeriministeren som stoppet fisket", i Tande, Thorvald (red.): *Uriaspøst ved kongens bord - Norske fiskeriministre 1946-2004*, Norsk fiskerinæring 2003.

Midtgard, Mette Ravn: "Authenticity - tourist experiences in the Norwegian periphery", in Hall, D., Roberts, L. and Mitchell, M. (eds): *New Directions in Rural Tourism*. Aldershot: Ashgate. ISBN 0 7546 3633.

Mikkelsen, Eirik Inge: "Tradable rights for allocation of resources between user-groups? Fisheries, aquaculture and tourism in the Norwegian coastal zone", proceedings fra konferansen *Rights and Duties in the Coastal Zone*, 12-14 June 2003, Stockholm. (<http://www.beijer.kva.se/conference2003/Mikkelsen.pdf>)

Riseth, J.Å: "Sámi Reindeer Management in Norway: Modernization Challenges and Conflicting Strategies", in: Jentoft, S., H. Minde & R. Nielsen (eds.): *INDIGENOUS PEOPLES: Resource Management and Global Rights*. Eburon, Delft, Netherlands., 229-247. ISBN 90 5166978 X.

Rapporter i egen rapportserie

Ellingsen, May-Britt: "Regional kompetanseutvikling: Sammensatte utfordringer, mangfoldige løsninger". Sluttrapport i prosjekt "Kunnskap og Næring" i Kyst-Finnmark, - samarbeid om kompetanseutvikling i små kommuner. NORUT Samfunn rapport 11/2003.

Ellingsen, May-Britt: "Fortellinga om kompetansesamfunnet - om tillit og risiko i et regionalt utviklingsprosjekt". Rapport IV i prosjekt "Kunnskap og Næring" i Kyst-Finnmark, - samarbeid om kompetanseutvikling i små kommuner. NORUT Samfunn rapport 08/2003.

Ellingsen, May-Britt: "Vi må tenke radikalt nytt" - Kinesisk leieproduksjon og utfordringer for Nordnorsk fiskeindustri. Tredje delrapport i prosjekt "Kunnskap og Næring" i Kyst-Finnmark, - samarbeid om kompetanseutvikling i små kommuner. NORUT Samfunn rapport 02/2003.

Olsen, Frank og Paul Pedersen: *Konjunkturbarometer for Nord-Norge våren 2003*, NORUT Samfunn rapport 09/2003.

Pedersen, Paul: *Evaluering av prosjektet "Bevegelseshemmede i jobb"*, NORUT Samfunn rapport 01/2003 (konfidensiell).

Riseth, Jan Åge, Geir R. Karlsen & Birgitte Ulvevadet: *Governance of Co-operative Livestock Systems (CLS) in Europe Final Deliverable (D 2.3) Workpackage 2*; "Cultural and socio-economic attributes of CLS. LACOPE-CT-2002-000150. NORUT Social Science Research Ltd., Report 07/2003.

Rydningen, Arne: *Naturressurser og økonomisk vekst i en periferiregion*, NORUT Samfunn rapport 03/2003.

Rydningen, Arne, Unn Doris Bæck og Frank Olsen: *Lokal drivstoffavgift i Tromsø 1990-2003*. NORUT Samfunn rapport 10/2003.

Ulvevadet, Birgitte, Jan Åge Riseth, & Geir R. Karlsen: *Analysis of the Different Processes Having an Effect on Co-Operative Livestock System in Northern Fennoscandia*, NORUT Social Science Research, Ltd., Report 05/2003.

Ulvevadet, Birgitte, Jan Åge Riseth, & Geir R. Karlsen: *A Historical Analysis of the Development of Sámi Reindeer Management in Northern Fennoscandia*. NORUT Social Science Research Ltd., Report 04/2003.

Rapporter i ekstern rapportserie

Brox, B., Buanes, A., Holst, B., Søreng, S., Finnseth, A., Skog, K., Olsen, F.: *Geodataforvaltning i offentlig sektor*. Forprosjektrapport. NORUT-rapport. IT 753/1-03.

Bye, Geir og Turid Moldenæs: "Kapittel 10. Troms og Finnmark", i Bjørn Gustavsen (red.) *Bedriftsutvikling og regionale partnerskap. Erfaringer fra Verdiskaping 2010*. Utgitt av Norges forskningsråd, Området industri og Energi.

Pedersen, G., Midtgard, M.R. og V. Øiestad: *Major oil spills - consequences for the fish market*. Report APN-421.2578.01 Akvaplan Niva: Tromsø.

Aanesen, Margrethe: *Should environmental projects be subsidized? An empirical analysis*. Working Paper 06/2003, Institutt for økonomi, NFF, Universitetet i Tromsø

Rapporter til oppdragsgivere

Bye, Geir og Ådne Danielsen: *Tilbakemelding etter besøk ved Aarsæther Båtsfjord AS 26. - 27. november 2002*. Verdiskaping 2010 - Tromsø. Arbeidsnotat (konfidensielt).

Karlsen, Unn Doris, 2003: "Telemedisinske løsninger for hud og øre-nese-hals". Notat Nasjonalt senter for telemedisin, Universitetssykehuset Nord-Norge HF.

Karlsen, Unn Doris, 2003: "Telemedisinske løsninger i fødselsomsorg og akuttmedisin". Notat Nasjonalt senter for telemedisin, Universitetssykehuset Nord-Norge HF.

Olsen, Frank og Paul Pedersen: *Konjunkturbarometer for Nord-Norge høsten 2003*, Sparebank 1 Nord-Norge og SND.

Vikan, Hilde og Geir Bye: *Noen innledende utfordringer og samarbeidsområder. Tilbakemelding etter besøk ved Nils H. Nilsen AS 12. - 13. mars og 26. - 27. november 2002. Del 1*. Verdiskaping 2010 - Tromsø (konfidensielt).

Vikan, Hilde og Geir Bye: *Tilbakemelding etter besøk ved Nils H. Nilsen AS 12. - 13. mars og 26. - 27. november 2002. Del 2 (Utnyttelse av kompetanse)*. Verdiskaping 2010 - Tromsø (konfidensielt).

Foredrag/fremleggelse av paper/poster

Alteren, Gro: *Intellektuell kapital - hva er det?* Foredrag, Nasjonal personallederkonferanse for universitet og høyskoler, 04.06.2003.

Alteren, Gro: *A Comparative study of market entry modes in the salmon fish farming industry in Norway, United Kingdom (Scotland), and Chile*, presentasjon ved Doctoral Tutorial in International Business, 7th Vaasa Conference on International Business, University of Vaasa, Vaasa, Finland, 24.08.2003.

- Alteren, Gro: *Governance structures and export performance in the salmon fish farming industry in Norway: A comparative study*, presentasjon ved NORD-IB (international business), 8th seminar, Turku/Åbi, Finland, Företagsekonomiska institutionen, 25.09.2003.
- Alteren, Gro: *Governance Structures and Export Performance in the Salmon Fish Farming Industry in Norway*, presentasjon ved Eksport utvalget for fisk, 09.12.2003.
- Borch, Trude: *Fishing tourism in Norway - conflicts and possibilities*. Tourism Seminar, 26.03.2003, Department of Tourism, University of Otago, Dunedin, New Zealand.
- Borch, Trude: *New Zealand recreational fisheries - strong claims and weak rights*. The 22nd Biennial Conference of New Zealand Geographical Society, 07.07.2003, Auckland, New Zealand.
- Borch, Trude: *New Zealand recreational fisheries rights - a contest on size*. New Zealand Recreational Fisheries Council Conference, 19.07.2003, Blenheim, New Zealand.
- Borch, Trude: *Media as reproducers of a tourist problem*. Den 16. Nordiske mediaforskningskonferansen, 15.08.2003, Kristiansand.
- Borch, Trude: *Kystsamfunn i endring - kunnskap for utvikling og forvaltning av marin fisketurisme i Norge*, Foredrag, Institutt for planlegging og lokalsamfunnsforskning, 17.10. 2003, Universitetet i Tromsø.
- Buanes, Arild, Jentoft, Svein, Karlsen, Geir Runar, Maurstad, Anita and Søreng, Siri: *"In whose interest? An exploratory study of stakeholder salience in coastal zone planning in Norwegian municipalities"*, paper presentert på konferansen *Rights and Duties in the Coastal Zone*, Stockholm, 12.-14.06.2003.
- Ellingsen, May-Britt: *Tillit - en nødvendig forutsetning for regionale utviklingsprosesser?* Paper til "Nordic R& D Conference on University and Society Cooperation", Ronneby, 14.-16.05.2003.
- Finstad, Bjørn-Petter: *Norsk rekenærings historie - problemstillinger og historiske hovedtrekk*, paper til "Den nordiske rekenæringsens historie", forprosjekt møte (NOS-H), Det Syddanske Universitet, Esbjerg, 30.09.2003.
- Finstad, Bjørn-Petter: *The Norwegian fisheries during the German occupation - change and continuity*. Paper til konferansen "Fish, War and Politics, 1300-2003" (North Atlantic Fisheries History Association), Amsterdam/Middelburg, 01.-04.10.2003.
- Lotherington, Ann-Therese: *"Gendered Citizenship: Russian Women Immigrants in North Norway"*, paper presented with Kjersti Fjørtoft at the research seminar: *Active Citizenship and Marginality in a European Context*, Voksenåsen, Oslo 30.-31.10.2003.
- Lotherington, Ann-Therese: *"Gender and Power"*, paper presented at the workshop *Women's participation in Decision-making Processes in Arctic Fisheries Resource Management*, Steigen, Norway, 17.-18.09.2003.
- Lotherington, Ann-Therese: *"Når kvinner krysser grenser: Russisk kvinneinnvandring til Nord-Norge"*. Barentsdagene i Tromsø 26.04.2003.
- Lotherington, Ann-Therese: *"Å være russisk kvinne i Nord-Norge"*, i samarbeid med Svetlana Manankova Bye, Internasjonalt seminar, Tromsø 06.03.2003.
- Lotherington, Ann-Therese: *"Russian women immigrants in North-Norway: The municipalities' role in the process of gaining full-fledged citizenship"*, at the Conference: *Arctic-Alpine Ecosystems and People in a Changing Environment*, 23.02-01.03.2003.
- Lotherington, Ann-Therese: *"Mannsmaktens manifestasjoner: Presentasjon av to doktoravhandlinger i statsvitenskap om norsk kvinnerettet distriktspolitikk og svensk likestillingspolitikk."* Heldagsseminar med hhv Ann Therese Lotherington og Ingrid Pincus, Senter for kvinne- og kjønnsforskning, Universitetet i Oslo, 14.02.2003.
- Lotherington, Ann-Therese: *"Kvinneretta distriktspolitikk: Et krav om plass i det universelle?"*, Forelesning for ODA, nettverk for kvinne- og kjønnsforskere, Høgskolen i Lillehammer, 13.02.2003.
- Lotherington, Ann Therese and Ellingsen, May-Britt: *"Access to Finance through Network Credit: The Crucial Role of Trust"*, Paper presented at the conference *Women Entrepreneurs in a Nordic Perspective*, Oslo, Gardermoen 20.-21.08.2003.
- Lotherington, Ann Therese: *"Keep them in Place but don't give them space: On objectification of women in Norwegian regional development policy"*, Paper No 172, *Gender, Work and Organization*. 3rd international interdisciplinary conference 25-27th June 2003, Keele University, UK.
- Mikkelsen, Eirik Inge: *"Tradable rights for allocation of resources between user-groups? Fisheries, aquaculture and tourism in the Norwegian coastal zone"*, presentert på konferansen *Rights and Duties in the Coastal Zone*, 12.-14.06.2003, Stockholm (<http://www.beijer.kva.se/conference2003/Mikkelsen.pdf>)
- Mikkelsen, Eirik Inge: *"Omsettelige rettigheter mellom næringer i den norske kystsonen?"*, presentasjon ved Institutt for økonomi, Norges Fiskerihøgskole, Universitetet i Tromsø, 08.10.2003.
- Ringholm, Toril: *"Dugnad - a remarkable thing?"*, Paper til ECPR Joint sessions, Edinburgh, 28.03-02.04.2003.
- Riseth, J.Å.: *Nature Conservancy and Recreation Policies' Impacts on an Indigenous Resource Management Practice - Some Perspectives on the Case of Sámi Reindeer Management in Balvatn, Northern Norway*. Oral presentation at: *Landscape, Law & Justice. International Conference Oslo June 15-2003*. Centre for Advanced Study, Norwegian Academy of Science and Letters, Oslo 2002-2003.
- Riseth, J.Å., G.R.Karlsen & B. Ulvevaded: *Reindeer management in Fennoscandia as a Tool for Biodiversity in a European Policy Context. Landscape Development, Biodiversity and co-operative Livestock Systems in Europe (LACOPE)*. Oral presentation at: *The 11th Arctic Ungulate Conference- Saariselkä, Finland, August 24-28, 2003*. Abstract in: *Rangifer Report 7/2003:20*.
- Rotvold, Lars Aage: *Perpectives on rationality in studies of school development*. Paper and oral presentation at: *The Nordic Educational Research Association (NERA) 31st Congress, March 6-9, 2003 in Copenhagen*.
- Soppela, P., B. Åhman, Y. Csonka, J. Å., Riseth, & O. Sumina: *The Circumpolar PhD Network in Arctic Environmental Studies (CAES) - a new 'reindeer course' under planning*. Poster at: *The 11th Arctic Ungulate Conference- Saariselkä, Finland, August 24-28,2003*. Abstract in: *Rangifer Report.7 /2003:75-76*
- Soppela, P., Åhman, B., Csonka, Y., Riseth, J.Å. & Sumina, O.: *The Circumpolar PhD Network in Arctic Environmental Studies: Five Years of Successful Research Education in the North. - In: Circumpolar Connections. Proceedings of the 8th Circumpolar Universities Cooperation Conference*, 07.-10.11.2003, Whitehorse, Yukon, Canada., p. 12-14.
- Ulvevaded, B. J. Å. Riseth & G.R: Karlsen (2003). *Analysis of different processes having an effect on co-operative livestock systems in northern Fennoscandia*. Oral presentation at: *The 11th Arctic Ungulate Conference- Saariselkä, Finland, August 24-28,2003*. Abstract in: *Rangifer Report 7/2003:20*.
- Aanesen, Margrethe: *Subsidising Environmental projects in a durable good monopoly*. Presentasjon av paper på internasjonal konferanse i Siena, Italia, 10.-13.04.2003.

Aanesen, Margrethe: *Do we need slaves when we have the Homo Oeconomicus? A principal-agent analysis*. Presentasjon på forskningsseminar (Oberseminar) arrangert av Institut für Allokation und Wettbewerb, Hamburg Universität, 04.11.2003.

Populærvitenskapelige artikler og foredrag

Arnesen, T., J.Å. Riseth, & T. Skjeggedal: *Rettferdighet i utmark*. Refleksjoner ved starten av et forskningsprosjekt. UTMARK 1/2003.

Borch, Trude: *Hva kan norsk reiselivsnæring lære av New Zealands tilrettelegging for naturbasert turisme?* Ressurssamling i det nasjonale klassifiseringsprosjektet for fisketurisme, 23.09.2003, Bodø.

Borch, Trude: *Kystlandskap i endring - ny næring krever ny kunnskap*, Nasjonal konferanse om turistfiske, 10.11.2003, Trondheim.

Ellingsen, May-Britt: *"Ingenting er så praktisk som en god teori"*, Åpningsforedrag på Forskningsdagene i Midt-Troms, september 2003.

Ellingsen, May-Britt: *"Tillit og risiko"*, dobbeltforelesning på HMS-rådgiverutdanning, modul II, ved Institutt for sosiologi, Universitetet i Tromsø.

Finstad, Bjørn-Petter: *"Finnmarks fiskerihistorie 1800-1940"*, forelesninger på kurset *Nordnorsk landskap og kulturhistorie*, UVETT, Brevikbotn, Hasvik, oktober 2003.

Pedersen, Paul: *Nord-Troms på 1990-tallet og perspektiver framover*. Foredrag på Forskningsdagene i Nordreisa. Ringholm, Toril: *"Serviceerklæringer og brukergarantier"*, foredrag, Samplan, 28.05.03

Riseth, Jan Åge: *Sør-samisk reindrift. Næring og kultur i Trøndelag*. Foredrag på kurset *Fylkeskommunen som regional utviklingaktør*. Finsås, Snåsa, 11.12.2003. UVETT, Universitetet i Tromsø.

Riseth, Jan Åge: *Noen erfaringer fra arbeidet med Rallarveien Rombaksbotn-Bjørnfjell, Narvik Kommune*. Foredrag på seminaret "Byen, marka og fjellan" Tromsø 12.-13.11.2003. Tromsø kommune/ Inndlandet og Ytre Ramfjord Grunneierlag. Skriftlig versjon i *Sandøy R.* (in prep.) *Seminarrapport*. Tromsø: Tromsø kommune, 4s.

Ledere, kommentarer, anmeldelser, kronikker o.l. publisert i tidsskrift, dagspresse

Borch, Trude: *Fisketurisme i Norge - positiv næringsmulighet, trussel mot fiskebestander eller trussel mot yrkesfiskere?* Kommentar i "Fisk, Industri og Marked".

Finstad, Bjørn-Petter: anmeldelse av: David J. Starkey, Chris Reid & Neil Ashcroft: *England's Sea Fisheries. The Commercial Sea Fisheries of England and Wales since 1300*, Chatham Publishing, London 2000, i *Acta Borealia*, Tromsø, Vol. 1, 2003.

Lotherington, Ann Therese : "Gender-Power and Regional Development." *Journal of NORDREGIO* no. 4, December 2003.

Lotherington, Ann Therese og Kjersti Fjørtoft: *Kan vi velge det gode liv?* Kronikk, Bladet Nordlys, 23 september 2003.

Lotherington, Ann Therese (2003): Anmeldelse av boka "Svekket kvinnemakt? De frivillige organisasjonene og velferdsstaten", Nina Bevren og Per Selle, Gyldendal 2001. *Norsk Statsvitenskapelig Tidsskrift* 1/03.

Pedersen, Paul: *Rollnes og rævtørk*, Bladet Nordlys mai 2003.

Notater i egen notatserie

Alteren, Gro: *Intellektuell kapital. En studie av innovativ aktivitet i team. Bedriftsmarkedsteamet i Bodø som case*. NORUT Samfunn, notat SN 2003-01 (konfidensiell)

Alteren, Gro: *Innovativ aktivitet i team*. NORUT Samfunn, notat SN 2003-02.

Alteren, Gro: *Different Case Study Research Strategies when the Objective is to Generalize*, NORUT Samfunn, notat SN 2003-07.

Midtgard, Mette Ravn: *Oil and gas in the Arctic Ocean - a background paper*, NORUT Samfunn, notat SN 2003-04.

Olsen, Frank: *Naturressurser og økonomisk vekst*. NORUT Samfunn, notat SN 2003-03.

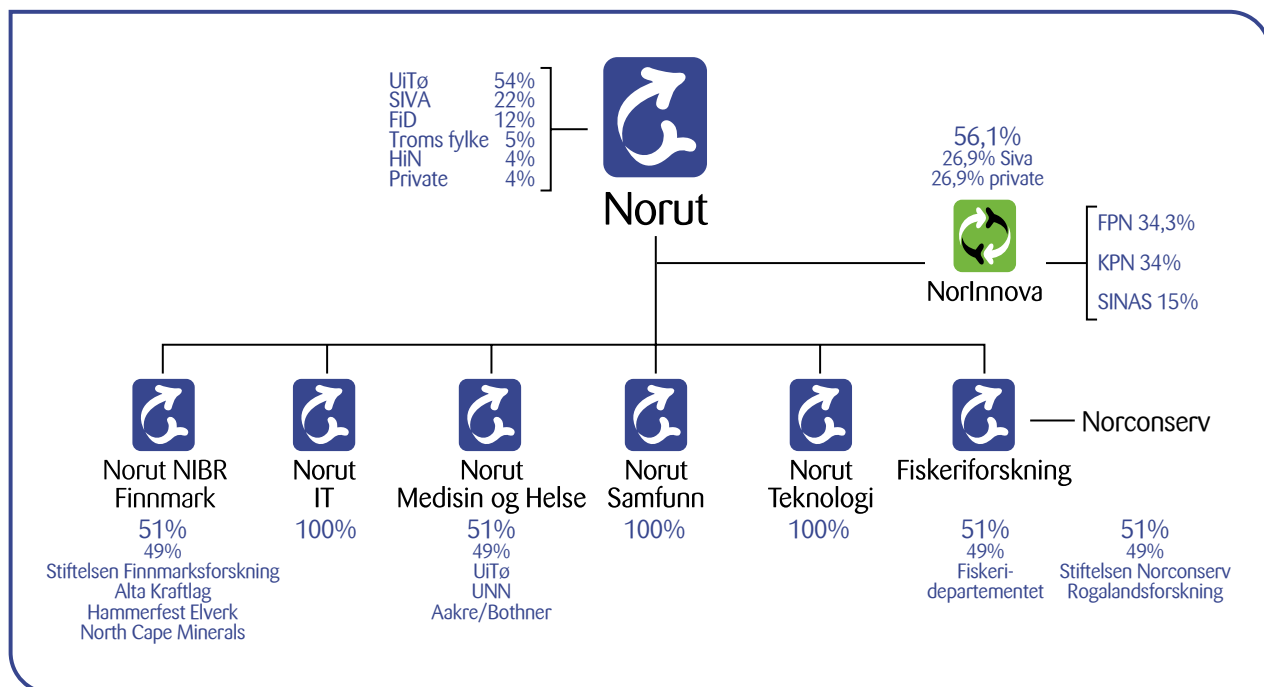
Ringholm, Toril: *Design for analyse av sårbarhet for lokalsamfunn i Finnmark fylke, i tilfelle av svikt i dagligvareforsyningen*, NORUT Samfunn, notat SN 2003-05.

Ringholm, Toril: *Design for analyse av sårbarhet for lokalsamfunn i Finnmark fylke, i tilfelle av svikt i dagligvareforsyningen*, NORUT Samfunn, notat SN 2003-05.

Veiledning av hovedfags-/dr. gradskandidater i 2003

Riseth, Jan Åge: Har vært supervisor og kommentert forskningsplanen til 3 studenter ved ARKTIS-a new multidisciplinary graduate school at the Arctic Centre, University of Lapland, Finland (2003-).

Aanesen, Margrethe: Har veiledet 5 hovedfagsstudenter ved Universitetet i Hamburg ved skriving av seminararbeid på inntil 25 sider.



Norut Samfunn

Postadresse: Postboks 6136, 9291 Tromsø
Besøksadresse: Forskningsparken i Tromsø, Breivika
Telefon: 77 62 94 00
Telefaks: 77 62 94 61

Foretaksnummer: 962 392 210
E-post: admin@samf.norut.no
www.samf.norut.no